چالش

اتحادیه اروپا به طرح فرانسوی تحریم موشکی ایران «نه» گفت

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا دیدگاه‌های مطرح شده درباره تحریم ایران را به خاطر برنامه موشکی رد کرده و گفته که این اتحادیه هیچ برنامه‌ای برای بررسی تحریم‌های جدید علیه تهران ندارد. این در حالی است که پیش از این رئیس‌جمهور فرانسه گفته بود که برای وارد کردن ایران در مذاکرات موشکی، در صورت لزوم، باید تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعمال کرد.

مشاوران امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه دیروز گفتند که فرانسه قصد ندارد در توافق هسته‌ای با ایران بازنگری کند ولی ماکرون بر اهمیت بحث درباره دو پرونده موشک‌های بالستیک و نقش ایران در منطقه تأکید کرده است. ماکرون پیش از این هم در امارات متحده عربی، فعالیت ایران در منطقه را بسیار نگران‌کننده خوانده و گفته بود: «احتمال تحریم علیه برنامه موشکی ایران وجود دارد.» این در حالی است که موگرینی گفته که برنامه‌ای برای تحریم جدید ایران وجود ندارد. به گزارش پایگاه اینترنتی شورای اروپا، فدریکا موگرینی دیروز در پاسخ به سؤال خبرنگاری که پرسید وزارت امور خارجه فرانسه اعلام کرده که پاریس از وضع تحریم‌های جدید علیه برنامه موشکی ایران حمایت می‌کند آیا شما مخالف این موضوع هستید، گفت: «اول از همه باید بگویم که من امروز یا حتی در آینده پیش‌بینی نمی‌کنم که بحثی درباره وضع تحریم‌های بیشتر از طرف اتحادیه اروپا در ارتباط با ایران داشته باشیم.» موگرینی ادامه داد: این بخشی از مباحث کنونی ما نیست. همانطور که می‌دانید ما همه تحریم‌های مرتبط با موضوع هسته‌ای ایران را در راستای تعهدات‌مان به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) رفع کرده‌ایم.» وی همچنین تأکید کرد: موضوع موشک‌های بالستیک ایران بخشی از برنامه جامع اقدام مشترک نیست و این موضوع، پیشنهادی است که بر سر میز مذاکره در ماه‌های اخیر مطرح نشده است. من پیش‌بینی نمی‌کنم این موضوع در آینده نزدیک در دستور کار قرار گیرد. علاوه بر بحث‌هایی که فرانسوی‌ها درباره احتمال تحریم ایران مطرح کرده‌اند، دولت امریکا هم در هفته‌های اخیر از کشورهای اروپایی خواسته با واشنگتن در اعمال هزینه بر برنامه موشکی بالستیک ایران و آنچه واشنگتن دامن زدن تهران به اختلافات در منطقه می‌خواند، همراهی کنند.

■ آژانس پایبندی ایران را به برجام تأیید کرد

یک ماه پس از سخنرانی خبرساز دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد که تهران به تمام تعهدات خود در چارچوب توافق هسته‌ای با گروه ۱+۵ عمل کرده است. به گزارش بی‌بی‌سی، این اولین بار نیست که آژانس پایبندی ایران به توافق هسته‌ای را تأیید می‌کند، اما نخستین بار پس از متهم شدن ایران از سوی رئیس‌جمهور امریکا به نادیده گرفتن برجام است که این کار را انجام می‌دهد. یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز گذشته نهمین گزارش از روز اجرای برجام و هشتمین گزارش فصلی به شورای حکام در مورد راستی‌آزمایی اجرای برجام را به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه کرد. در گزارش روز سه‌شنبه آژانس آمده است که آژانس به راستی‌آزمایی عدم انحراف مواد هسته‌ای اعلام شده در تأسیسات هسته‌ای و مکان‌های خارج از تأسیسات که به طور معمول مورد استفاده قرار می‌گیرند (LOFs) و از سوی ایران در چارچوب موافقتنامه پادمان‌ها اعلام شده، ادامه می‌دهد. ارزیابی‌ها در خصوص نبود فعالیت‌ها و مواد هسته‌ای اعلام نشده برای ایران کماکان ادامه دارد. از روز اجرا، آژانس به نظارت و راستی‌آزمایی اجرای تعهدات مرتبط هسته‌ای از سوی ایران بر اساس مفاد برجام پرداخته است.»

واکنش

تمکین به حکم دادگاه فدرال عراق

اقلیم به لغو همه‌پرسی تن داد

سرانجام در پی فشارهای دولت عراق برای لغو نتیجه همه‌پرسی جدایی کردستان، رهبران کرد از موضع خود عقب‌نشینی کردند و به خواسته بغداد تن دادند. دولت اقلیم کردستان دیروز اعلام کرد که به حکم دادگاه فدرال درباره ماده یک قانون اساسی و ضرورت حفظ یکپارچگی کشور احترام می‌گذارد. نماینده جنبش تغییر هم اعلام کرد که اقلیم کردستان با قبول این حکم نتایج رفراندوم جدایی را به صورت غیرمستقیم باطل کرده است. با این تصمیم احتمالاً گفت‌وگوهای سیاسی بین اربیل و بغداد از سر گرفته می‌شود.

دولت اقلیم کردستان که با گذشت ۵۰ روز از همه‌پرسی جدایی این منطقه از عراق حاضر نبود نتیجه همه‌پرسی را لغو کند، روز سه‌شنبه موافقت خود را با حفظ یکپارچگی عراق اعلام کرد. دولت منطقه کردستان در بیانیه‌ای درباره تفسیر دادگاه عالی فدرال عراق درباره ماده اول قانون اساسی کشور اعلام کرد که به این حکم دادگاه عالی احترام می‌گذارد و امیدوار است این مسئله اساس آغاز گفت‌وگوی ملی جامع میان بغداد و اربیل برای حل تمامی اختلافات و اجرای تمامی مفاد قانون اساسی باشد. به گزارش شبکه السومریه، در ادامه این بیانیه آمده است: «با توجه به پایبندی همیشگی منطقه کردستان به یافتن راهکاری برای حل اختلافات میان دولت فدرال و اقلیم، با شیوه‌های قانونی و با توجه به موضع همیشگی ما مبنی بر استقبال از طرح‌های ابتکاری در این راستا از جمله طرح آیت‌الله سیستانی و برخی شخصیت‌های کشور و کشورهای دوست ملت عراق درباره بازگشت به قانون اساسی برای حل اختلافات، ما به این تفسیر دادگاه عالی فدرال احترام می‌گذاریم.» اربیل در این بیانیه اعلام کرد: «همزمان تأکید می‌کنیم که ایمان ما این است که این اصل باید اساس آغاز گفت‌وگوهای ملی و فراگیر برای حل اختلافات از طریق تطبیق تمامی مفاد قانون اساسی از جمله تضمین حمایت از حقوق، حاکمیت‌ها و تبصره‌های موجود در قانون اساسی باشد زیرا این امر، تنها راه موجود برای تضمین وحدت عراق که در ماده یک قانون اساسی از آن یاد شده، است.» دادگاه عالی فدرال عراق هفته گذشته در حکمی اعلام کرده بود: «بر اساس ماده یک قانون اساسی عراق و دیگر مواد قانونی مرتبط، تمامی مسئولان عراقی ملزم به حفظ یکپارچگی این کشور هستند.» به گزارش کردپرس، هوشیار عبدالله، نماینده جنبش تغییر در مجلس عراق دیروز اعلام کرد: «دولت اقلیم کردستان با قبول حکم دادگاه فدرال عراق، نتایج رفراندوم استقلال را به صورت غیرمستقیم باطل کرده است.» اقلیم کردستان با پذیرش رأی دادگاه فدرال، از مواضع قبلی خود برای جدایی از عراق عقب‌نشینی کرد. اربیل بارها آمادگی خود را برای ازسرگیری گفت‌وگوهای سیاسی با دولت مرکزی عراق اعلام کرده بود اما حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق گفته بود که تنها راه بازگشت به مذاکرات سیاسی لغو نتیجه همه‌پرسی است. دولت عراق گفته بود که نتیجه همه‌پرسی کردستان را به رسمیت نخواهد شناخت. هرچند مقامات اربیل به جدایی از عراق اصرار داشتند و حاضر به لغو نتیجه همه‌پرسی نبودند اما در مقابل فشارهای منطقه‌ای و بین‌المللی خواسته‌های بغداد را پذیرفتند. احتمالاً این واکنش اربیل، راه را برای ازسرگیری مذاکرات دو طرف باز خواهد کرد. در روزهای اخیر مقامات کردستان اعلام کرده بودند که نچیروان بارزانی، نخست‌وزیر این منطقه قرار است برای دیدار با مقامات عراقی به بغداد سفر کند و دولت اقلیم منتظر دستور حیدر العبادی است تا مقدمات این سفر فراهم شود. همزمان با عقب‌نشینی کردها از نتیجه همه‌پرسی جدایی، دولت فدرال عراق به دولت اقلیم کردستان اطمینان داد که به دستاوردهای قانونی مردم کرد احترام می‌گذارد. به گزارش روزنامه الشرق‌الاوسط، سعد حدیثی، سخنگوی دولت فدرال عراق گفت: «پیش‌نویس قانون بودجه هیچ اشاره‌ای به برخورد جداگانه با استان‌های شمال عراق ندارد بلکه استان‌های اربیل، سلیمانیه و دهوک به عنوان استان‌های اقلیم مستقل که قانون اساسی مرزهای اداری آن را مشخص کرده، باقی خواهند ماند و دولت فدرال به این قانون خدشه وارد نمی‌کند.»

لاوروف: پوتین با ترامپ درباره ایران توافقی نکرده است

حضور امریکا در سوریه نامشروع است نه ایران و روسیه

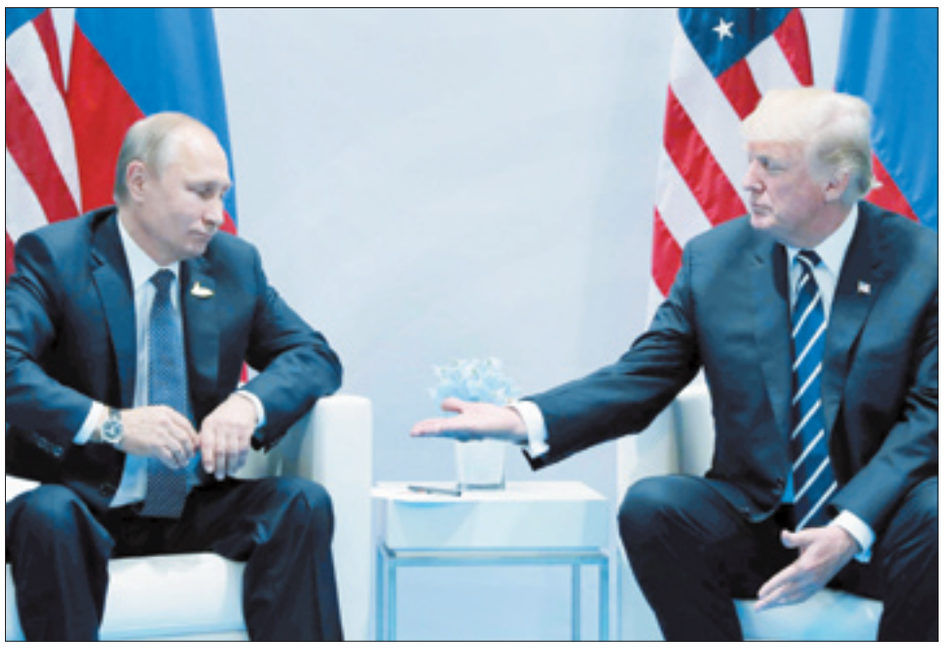

گزارش یک

وزیر خارجه روسیه گزارش‌های غیررسمی درباره توافق رؤسای جمهور امریکا و روسیه در حاشیه اجلاس اپک برای خروج ایران از سوریه را تکذیب کرد.

به گزارش «جوان» یک‌شنبه همین هفته «محمد المؤمنی» سخنگوی دولت اردن گفته بود که امریکا و روسیه به «توافقی موقت» برای ایجاد منطقه کاهش تنش در جنوب سوریه دست پیدا کرده‌اند که امضای اردن نیز پای آن وجود دارد. این توافق که حاصل چند هفته مذاکره بین دیپلمات‌های روس و امریکایی است، منجر به این شد که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا در حاشیه اجلاس اپک در ویتنام یک بیانیه مشترک درباره سوریه صادر کنند. یک مقام وزارت خارجه امریکا در تفسیر تفاهم سه‌جانبه بین روسیه، اردن و امریکا که در تاریخ ۸ نوامبر به امضای طرفین رسیده، گفته بود که طرف روسی موظف شده به خارج شدن نظامیان ایرانی و نیروهای طرفدار تهران از مناطق جنوب غربی سوریه کمک کند. این تفسیر امریکا، واکنش دیمیتری پسکوف، دبیر مطبوعاتی رئیس‌جمهور روسیه را در پی داشت. او روز دوشنبه حاضر نشد به طور جزئی درباره خروج نیروهای ایرانی اظهارنظر کند و در پاسخ به این سؤال روزنامه‌نگاران که آیا این توافق مستلزم خروج نیروهای تحت حمایت ایران از سوریه است، گفت: «در مورد بیانیه لازم نیست که نظر داده شود، زیرا متن آن وجود دارد.» وی افزود: «می‌توان آن را مطالعه کرد و هیچ تفسیر دوگانه‌ای در این مورد وجود ندارد.» تشدید گمانه‌زنی‌ها درباره محتوای توافق روسیه با امریکا، سرگئی لاورف، وزیر خارجه روسیه را مجبور به واکنش آشکار کرد. بر اساس گزارش اینترفکس، لاوروف در توصیف حضور ایران در سوریه تعبیر «مشروع» را به کار گرفته و گفته که روسیه بر اساس توافقی که اخیراً بین پوتین و ترامپ اعلام شده، تضمینی برای خروج ایران از سوریه نداده است. لاوروف گفته است: «به طور خاص، ما با امریکایی‌ها درباره مکانیسمی برای مناطق کاهش تنش در جنوب غربی سوریه بحث کردیم. این یک توافق آشکار است و متن آن نیز در دسترس است.» لاوروف گفته که نمایندگان دولت اردن نیز در جریان دستیابی به این توافق حاضر بوده‌اند و با لحاظ اینکه این منطقه به طور مستقیم در مجاورت بلندی‌های جولان است، مشورت‌های غیر رسمی هم درباره آن با اسرائیلی شده بود. وزیر خارجه روسیه گفته که روسیه و امریکا «به شکلی ویژه و جزئی» تحولات سوریه را مورد بحث قرار نداده‌اند. دیپلمات ارشد روس گفته است: «ما واقعیت حضور مشروع خودمان و ایرانی‌ها در سوریه را بنابه دعوت یک حکومت مشروع اعلام می‌کنیم. ما همچنین واقعیت حضور نامشروع ائتلافی را که امریکا آن را ایجاد کرده و (در سوریه) عملیات نظامی می‌کند، اعلام می‌کنیم.» لاوروف کمک امریکا به اپوزیسیون سوری را مبنای استدلال نامشروع دانستن حضور ائتلاف امریکا خوانده است. او می‌گوید: «نه درباره ایران و نه درباره واحدهای حامی ایران (در مذاکره با امریکا) بحث نشد. اگر ما درباره نیروهای حامی ایران گفت‌وگو کنیم، ممکن است برخی بگویند که (اصلاً) کل ارتش سوریه حامی ایران است. آیا باید این بحث را پذیرفت؟ من معتقدم که این بحثی است که آنها آرزومندانه به آن فکر می‌کنند.»

لاوروف با انتقاد تند از امریکا گفت: «اگر کسی به این بنگرد که چه کسی بزرگ‌ترین تهدید است، این اتهام متوجه امریکا و به خصوص تروریست‌های خارجی و شبه‌نظامیانی است که به معارضان مسلح مورد حمایت امریکا متصل هستند.» لاوروف به بحث‌هایی که درباره حمایت امریکا از تروریست‌های داعش در جریان آزادسازی رقه و البوکمال مطرح است اشاره کرد و گفت: «سؤال‌های زیادی هست که می‌توان درباره اهداف امریکا در سوریه پرسید، در حالی که رکس تیلرسون بارها به من گفته است که هدف نابودی داعش است.»

■ سفر هیئت امریکایی به تل آویو

همزمان با بحث‌هایی که درباره توافق امریکا و روسیه مطرح است، هیئتی از شورای امنیت امریکا برای گفت‌وگو در مورد ایران و وضعیت سوریه با همتایان صهیونیستی خود به اسرائیل سفر کرده است. به گزارش ایسنا به نقل از هاآرتص، قرار است در این گفت‌وگوها نمایندگانی از دیگر بخش‌های دولت اسرائیل نیز حضور داشته باشند. پنج‌شنبه گذشته هم رئیس ستاد ارتش اسرائیل برای گفت‌وگو با فرماندهی ارتش امریکا در اروپا در مورد رفتارهای ایران در سوریه به بروکسل سفر کرد. مقامات اسرائیل با توجه به اینکه ابرقدرت‌ها تمایل زیادی برای خارج کردن فعالیت‌های ایران از سوریه نشان نداده‌اند، نگران هستند. بنیامین نتانیاهو در تازه‌ترین موضع‌گیری خود، یک هفته قبل در صفحه توئیتر خود نوشت: «داعش که بیرون می‌رود ایران وارد می‌شود. ایران به دنبال استقرار خودش به عنوان نیروی نظامی در سوریه است و ما اجازه این کار را نمی‌دهیم.» اواسط تیرماه ۱۳۹۶ نشنال‌نیوز نوشته بود: «اسرائیل خواستار ایجاد منطقه حائل برای محافظت از خود در مقابل حزب‌الله و ایران است، اما نمی‌خواهد این منطقه تحت کنترل روسیه باشد.»

دریچه

زد و بند امریکا برای خروج ۴هزار داعشی از رقه

شبکه انگلیسی «بی‌بی‌سی» در گزارشی مفصل از توافقی میان گروه داعش و برخی مقامات محلی استان «رقه» با همکاری و موافقت ائتلاف امریکایی برای خروج صدها تروریست داعشی از این شهر خبر داد. بر این اساس، این توافق برای خروج صدها تروریست به همراه خانواده‌های‌شان از شهر تحت محاصره رقه بعد از چهار ماه نبرد با نیروهای کرد در ازای آزادی شهروندان عرب، کرد و دیگر ساکنین این منطقه بود. بی‌بی‌سی می‌نویسد کاروانی شامل تروریست‌های بدنام و تعداد زیادی از جنگجویان خارجی با هماهنگی امریکا و انگلیس از رقه خارج و اکنون در سراسر سوریه پخش شده‌اند، حتی برخی از آنها توانسته‌اند خود را به ترکیه برسانند. طبق تحقیقات بی‌بی‌سی تعداد تروریست‌های فرار کرده، ۲۵۰ نفر به همراه ۳ هزار و ۵۰۰ نفر خانواده‌های آنها بوده است. ائتلاف امریکایی موسوم به ضد داعش مدعی است که توافق باعث شد خونریزی‌ها در رقه به پایان برسد و این شهر با مقاومت کمتر آزاد شود.

گزارش ۲

اولتیماتوم فرانسه به عربستان برای بازگشت نخست‌وزیر لبنان

گزارش‌های منتشره به نقل از منابع فرانسوی حاکی است که امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه برای بازگشت سعد حریری، نخست‌وزیر مستعفی لبنان به این کشور زمان مشخص کرده است.

روزنامه الاخبار لبنان به نقل از منابعی در کاخ الیزه نوشت: «ماکرون تا عصر روز چهارشنبه به حریری زمان داده است که برای ارائه استعفایش بر اساس قانون یا بازگشت به سمتش و بهبود شرایط به بیروت بازگردد.» این منبع افزود که ماکرون با آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد تلفنی صحبت کرده و وی را در جریان تحولات قرار داده است. دو طرف همچنین اقدام‌هایی را که می‌توان از طریق سازمان ملل متحد در زمینه شرایط لبنان در پیش گرفت، نیز بررسی کردند. یک مقام فرانسوی نیز در این‌باره گفت که در صورت پایان مهلت تعیین شده و عدم بازگشت حریری، کاخ الیزه این مسئله را به شورای امنیت سازمان ملل متحد خواهد برد. در عین حال ریاست‌جمهوری فرانسه در بیانیه‌ای بعد از مصاحبه اخیر سعد حریری، نخست‌وزیر مستعفی لبنان و اظهارتش مبنی بر اینکه قصد دارد به زودی به بیروت بازگردد از برخی گشایش‌ها در حل بحران لبنان خبر داد اما در عین حال هشدار داد که ممکن است طرح‌های دیگری با همکاری سازمان ملل در صورت نیافتن راهی برای حل سریع بحران کنونی لبنان بررسی شود. کاخ الیزه در ادامه این بیانیه آورده است بسیار هوشیارانه موضوع را دنبال می‌کند و ظرف چند روز آینده نتایج عملی‌اش مشخص خواهد شد و به طرح‌هایش برای گشایش در مسئله بحران در آینده نزدیک ادامه می‌دهد و به خصوص با دبیر کل سازمان ملل در تماس است. حریری بالاخره روز یک‌شنبه بعد از استعفای عجیب دو هفته پیش در ریاض در مصاحبه‌ای که عجیب‌تر از استعفایش بود، مدعی شد که خیلی زود به لبنان بازمی‌گردد و در رفت‌وآمدهایش آزاد است. بسیاری از کارشناسان و مقامات دولت لبنان معتقدند حریری قصد استعفا نداشته است و تحت فشار رژیم آل‌سعود ضن طرح اتهاماتی علیه حزب‌الله و ایران استعفای خود را اعلام کرده و اکنون در شرایط حصر در عربستان قرار دارد. همچنین فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجه اتحادیه اروپا در سخنانی در پی نشست وزیران خارجه عضو اتحادیه اروپا در بروکسل با بیان اینکه باید از وارد کردن نزاع‌های منطقه‌ای و تنش‌ها به لبنان اجتناب شود و باید این تنش‌های منطقه‌ای خارج از لبنان باقی بماند، تأکید کرد که لزوم مداخله نکردن در امور لبنان درخواست تمام کشورهای اروپا و در رأس آن فرانسه و آلمان است. موگرینی افزود: اتحادیه اروپا از سعد حریری می‌خواهد به کشورش بازگردد و در رأس دولت وحدت قرار بگیرد.

■ احتمال بازگشت در روز استقلال!

جبران باسیل، وزیر خارجه لبنان که در راستای سفر خود به اروپا وارد بروکسل شده، گفت: لبنان مشکلش با عربستان را همچنان از طریق روابط دوجانبه و برادرانه حل خواهد کرد. سفر من به اروپا برای این است که عربستان را قانع کنیم که آنچه رخ داده از نظر قوانین بین‌المللی قابل قبول نیست. وی تأکید کرد: استعفای حریری شروط لازم را نداشت. خلأ دولتی و سیاسی یا هرگونه تحریم تنها به لبنانی‌ها آسیب نخواهد رساند بلکه ۲میلیون آواره و پناهجو نیز به مشکلی برای اطراف لبنان و اروپا تبدیل خواهند شد. جبران باسیل گفت قبل از موعد نشست اتحادیه عرب که روز یک‌شنبه است موضعی را درباره تحولات اخیر اتخاذ خواهد کرد. درباره مسئله حریری تاریخ محوری از نظر ما در زمینه بازگشت او روز استقلال مصادف با ۲۲ نوامبر است. از سوی دیگر، منابع بخش تصمیم‌گیری در جریان المستقبل در مصاحبه با روزنامه اصلی همین جریان سیاسی یعنی «المستقبل» اعلام کردند: هیچ کس پاسخی پیرامون تاریخ بازگشت سعد حریری ندارد. ما بر این باور نیستیم که خود حریری نیز پاسخی در این خصوص داشته باشد چراکه اشاره‌های جدی مبنی بر بازگشت قریب‌الوقوع وی وجود ندارد. فقط عربستان می‌تواند به درخواست‌های بین‌المللی پیش از آنکه به فشار تبدیل شوند، پاسخ دهد.

قرار است اتحادیه عرب به درخواست عربستان روز یک‌شنبه آینده نشستی را درباره ایران برگزار کند که احتمالاً به موضوع لبنان نیز اختصاص خواهد داشت. منابع اخیراً اعلام کردند که عربستان می‌خواهد در این نشست درخواستش را برای تعلیق عضویت لبنان در اتحادیه عرب مطرح کند. فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز بعد از دیدار با جبران باسیل، وزیر خارجه لبنان در بروکسل بر لزوم تأمین شرایط بازگشت سعد حریری و خانواده‌اش تأکید کرد و گفت: این مسئله در حمایت از ثبات داخلی و تقویت وحدت ملی لبنان نقش خواهد داشت.

■ مشاور عون: توطئه امریکا خنثی شد

مشاور رئیس‌جمهور لبنان اعلام کرد تعدادی از صاحبان نفوذ در دولت امریکا دنبال آن بودند تا متحدان منطقه‌ای را با خود همراه و ضربه‌ای سخت به لبنان وارد کنند اما این توطئه شکست خورد. «جان عزیز»، مشاور سیاسی و رسانه‌ای «میشل عون»، رئیس‌جمهور لبنان فاش کرد پیامی خارجی به لبنان رسید مبنی بر اینکه مجموعه‌ای از صاحبان نفوذ در دولت امریکا به دنبال وارد کردن ضربه‌ای به لبنان و ورود این کشور به آشوب داخلی هستند و موضع منفی سعد حریری در خصوص این پیام کاملاً واضح بود. وی در گفت‌وگویی با شبکه «المیادین» اعلام کرد آنچه چند روز پیش درباره تصمیم بین‌المللی برای بازگرداندن لبنان به سال ۱۹۸۲ گفته شد، پیام خارجی واضح و مفصلی بود که بخش‌هایی از آن در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد؛ ماجرا از این قرار بود که اطلاعاتی به لبنان رسید مبنی بر اینکه تعدادی از صاحبان نفوذ در دولت امریکا به دنبال اشتراک‌نظر با متحدان‌شان در منطقه بودند تا لبنان را تحریم یا ضربه‌ای سخت به آن وارد کنند نه اینکه این ضربه حتماً نظامی باشد. عزیز تصریح کرد: این برای ما واضح بود که سعد حریری این توطئه را نمی‌پذیرد و چه بسا همین موضوع او را در شرایط کنونی از شنبه هفته گذشته قرار داده است. مخالفت حریری (با این طرح) و حمایت جریانش از وی به علاوه وحدت لبنانی‌ها بر سر موضع میشل عون و نیز مواضع عربی و بین‌المللی، خطرناک بودن این توطئه و پیامدهای فاجعه‌بار آن را بر کل منطقه آشکار کرد، بر مواضع امریکایی‌ها تأثیر گذاشت و منجر به شکست آن شد.

■ برخورد با کرامت!

عبدالله المعلمی، نماینده عربستان در سازمان ملل در پاسخ به سؤال خبرنگار النشره در نیویورک پیرامون اینکه آیا سعد حریری، نخست‌وزیر مستعفی لبنان در عربستان در حصر قرار گرفته است یا نه گفت: این نخستین بار نیست که حریری به عربستان سفر می‌کند، وی همواره به ریاض آمد و شد دارد. المعلمی بدون اشاره به تاریخی مشخص گفت: «حریری ظرف روزهای آتی به لبنان بازمی‌گردد و در حبس خانگی نیست بلکه در عربستان با عزت و کرامت با وی برخورد می‌شود.» نماینده عربستان در سازمان ملل وقتی به این سؤال که حریری ظرف سه روز تنها با یک کت و شلوار ظاهر شده است، رسید سعی کرد جواب سربالا بدهد و گفت که «مسئول کمد حریری نیستم!» المعلمی همچنین مدعی شد آنچه را که درباره صحنه مصاحبه حریری لو رفته و در آن وی از یکی از نگهبانان می‌خواهد تا یک گوشی تلفن همراه به او بدهد اما نگهبان با این درخواست مخالفت می‌کند، ندیده است.

نگاه

محمد بابایی

دو راهی امریکا در سوریه با پایان داعش

«تروریست‌های غیرقابل بخشش داعش باید در میدان‌های نبرد از بین بروند نه اینکه بدون رضایت عراق با اتوبوس از سوریه به مرز عراق منتقل شوند.» این توئیتی است که رابرت مک گورگ، نماینده ویژه رئیس‌جمهور امریکا در ائتلاف علیه داعش در حدود سه ماه قبل نوشت؛ زمانی که حزب‌الله پس از درهم کوبیدن آخرین مناطق داعش در مناطق مرزی لبنان و سوریه موافقت کرد آخرین عناصر این گروه به همراه خانواده‌شان به شهر دیرالزور، المیادین و البوکمال واقع در نزدیکی مرز عراق منتقل شوند. در جریان توافق حزب‌الله حدود ۳۰۰ نفر که عمدتاً غیرنظامی بودند از قلمون به دیرالزور منتقل شدند، در هر دو منطقه نیروهای حزب‌الله حضور فعال علیه تروریست‌های داعش داشتند و همانطور که نصرالله گفت عناصر داعش تنها از یک میدان نبرد به میدان نبرد دیگر مقاومت منتقل شدند. در عوض حزب‌الله یک اسیر خود را آزاد می‌کرد و پیکر چند تن از شهدای مقاومت از جمله شهید محسن حججی را از داعش پس می‌گرفت. مقامات امریکایی پس از آگاه شدن از این توافق ژست اخلاقی به خود گرفتند و با نظارت پهپادها چند روزی مانع از اجرای توافق شدند تا نشان دهند در از بین بردن شبه‌نظامیان داعش در «میدان‌های نبرد» مصمم هستند. اما حالا پس از گذشت سه ماه هیچ چیزی بهتر از گزارش بی‌بی‌سی نمی‌تواند «دروغگویی» و «ریاکاری» مقامات امریکایی را نشان دهد. بر اساس گزارش بی‌بی‌سی در جریان توافق امریکا، حدود ۴ هزار شبه‌نظامی داعش به صورت امن به سمت دیرالزور یا البوکمال منتقل می‌شوند تا خطوط دفاعی داعش را در مقابل پیشروی‌های نیروهای مقاومت تقویت کنند و در عوض داعش بزرگ‌ترین و مهم‌ترین چاه نفتی سوریه را تقدیم متحدان امریکا یعنی کردها (نیروهای دموکراتیک سوریه) می‌کند. البوکمال آخرین پایگاه داعش در منطقه مرزی سوریه است و انتظار می‌رود طی چند روز آینده این شهر به صورت کامل آزاد شود. آزادسازی این شهر همچنین به معنای تکمیل آخرین حلقه از کریدور زمینی مقاومت خواهد بود که بر اساس آن برای اولین بار تهران به سواحل مدیترانه و بیروت به صورت زمینی دست پیدا می‌کند؛ تحولی که در تاریخ چند هزار ساله ایران کم‌سابقه هست.

امریکایی‌ها برای جلوگیری از تحقق این مسیر زمینی هر آنچه را که در چنته داشتند به کار گرفتند از جمله کیش دادن شبه‌نظامیان داعش به سمت البوکمال، دیرالزور و المیادین و معامله بر سر بزرگ‌ترین چاه نفتی سوریه. این چاه نفت حدود ۸۸ درصد تولید نفت سوریه را تولید می‌کند و از اهمیت زیادی برای بازسازی و خودکفایی سوریه دارد. امریکایی‌ها با تسلط بر این چاه نفت یکی از مهم‌ترین رگ‌های اقتصادی سوریه را به دست گرفته‌اند تا در خوشبینانه‌ترین حالت در مذاکرات سیاسی پس از جنگ از آن به عنوان اهرمی برای امتیازگیری استفاده کند و در بدترین حالت سوریه را فلج و در نهایت تجزیه دوفاکتوی این کشور را رقم بزنند. این تحرکات امریکایی‌ها نشان می‌دهد جنگ در سوریه وارد مرحله جدیدی می‌شود که آن مقاومت مقابل اشغالگری مستقیم امریکاست. دمشق بارها اعلام کرده حضور هر گونه نیروی خارجی بدون رضایت دولت مرکزی غیرقانونی است و اشغالگری محسوب می‌شود و هدف مشروعی تلقی خواهد شد. حالا که نیروهای مقاومت در حال کوبیدن آخرین میخ‌ها بر تابوت داعش در البوکمال هستند، بیش از پیش با نیروهای اشغالگر امریکایی به صورت مستقیم رو در رو می‌شوند. با پایان داعش، امریکایی‌ها یا باید مأموریت را «تمام شده» بدانند و نیروهای خود را از شمال شرقی سوریه خارج کنند و اجازه دهند حاکمیت مرکزی بر این بخش از کشور مسلط شود و یا اینکه مأموریت جدیدی برای ادامه حضور خود در سوریه تعریف کنند.

به نظر می‌رسد در واشنگتن هنوز بحث‌های جدی برای انتخاب یکی از دو راه وجود دارد و هنوز مراکز تصمیم‌گیری نتوانسته‌اند به نتیجه مشخصی برسند. از یک طرف برای آنها سخت است که مناطق بازپس گرفته شده از داعش از جمله رقه را به دمشق پس دهند چرا که پیروزی دیگری برای ایران و حزب‌الله خواهد بود و از طرف دیگر آنها نمی‌توانند یا نمی‌خواهند هزینه حضور بلندمدت در شمال شرقی سوریه را تقبل کنند. اگر امریکایی‌ها تصمیم بگیرند به حضور نظامی خود در سوریه ادامه دهند به معنی آن خواهد بود که جنگ مقاومت وارد مرحله تازه‌ای شده است که هدف نهایی آن مجبور کردن امریکایی‌ها برای خروج از شمال شرقی سوریه است و گزارش بی‌بی‌سی بیش از پیش عزم مقاومت را برای رسیدن به این هدف جزم خواهد کرد. گزارش بی‌بی‌سی همچنین شکی نمی‌گذارد که ائتلاف امریکایی نه تنها برای اهداف ژئوپلتیکی خود تروریست‌های داعش را از منطقه‌ای به منطقه‌ای دیگر منتقل می‌کند بلکه برای دستیابی به این جاه‌طلبی‌های ژئوپلتیکی حتی حاضر است امنیت داخلی کشورهای غربی را قربانی کند. بر اساس گزارش‌ها صدها نفر از عناصر فرانسوی، بلژیکی، انگلیسی و سایر کشورها توانسته‌اند از این فرصت استفاده و از مرز ترکیه عبور کنند. تصور اینکه حتی عده انگشت شماری از عناصر داعش به کشورهای مبدأ برگشته‌اند هم اکنون کابوسی برای دولت‌ها و مردم کشورهای غربی شده است.

اخبار کوتاه

■ جانسون تحت فشار حرف خود را پس گرفت

وزیر خارجه انگلیس تحت فشار مجبور شد از اینکه اظهاراتش ممکن است موجب «درد و رنج بیشتر» نازنین زاغری شده باشد، عذرخواهی کرد. بوریس جانسون گفته بود خانم زاغری موقع دستگیری در ایران در حال آموزش روزنامه‌نگاران بوده است، موضوعی که تأیید تلویحی موضع ایران بوده و در انگلیس انتقادها را برانگیخت. ریچارد راتکلیف، همسر زاغری اظهارات جانسون را رد کرده و مدعی شد که همسرش با دختر خردسالش به منظور دیدار با اقوام به ایران سفر کرده بود. جانسون گفته است: «این اشتباه من بود. من باید روشن‌تر سخن می‌گفتم. من از خانم زاغری و خانواده‌ش از اینکه شاید باعث درد و رنج بیشتر او شده باشم معذرت می‌خواهم.» او افزوده است: دولت بریتانیا شکی ندارد که زاغری برای گذراندن تعطیلات وارد ایران شده بود.

■ پنتاگون به آنکارا: اس ۴۰۰ با ناتو سازگار نیست

در حالی که مقامات ترکیه از نهایی شدن قرارداد خرید سامانه موشکی اس ۴۰۰ از روسیه خبر می‌دهند، رئیس پنتاگون به آنکارا در این باره هشدار داد. جیمز ماتیس گفت: «این، تصمیم مستقل ترکیه است اما واضح است که سامانه اس ۴۰۰ با ناتو سازگار نخواهد بود». وی افزود: «در نتیجه آنها (مقامات دولت ترکیه) باید در پیشبرد طرح‌شان برای خرید اس ۴۰۰ این موضوع را درنظر بگیرند.» پیش از این، رجب طیب اردوغان اظهاراتی درباره نهایی شدن مقدمات خرید سامانه اس ۴۰۰ از روسیه مطرح کرد؛ قراردادی که نگرانی‌های مقامات امریکایی و اعضای ناتو درباره این سامانه را به دنبال داشته است.

■ تل آویو برای بازگشایی سفارت آب را بر اردن می‌بندد

تل‌آویو اردن را برای بازگشایی سفارتش در امان تحت فشار گذاشته و تهدید کرده در صورتی که سفارت بازگشایی نشود، پروژه احداث خط انتقال آب از دریای سرخ به بحرالمیت متوقف می‌شود. رسانه‌های اسرائیلی فاش کردند تل‌آویو امان را برای بازگشت هیئت دیپلماتیک خود به سفارتخانه این رژیم که از سه ماه قبل و در پی کشته شدن دو تن از نیروهای اردنی در مقابل ساختمان سفارتخانه توسط یک سرباز اسرائیلی تعطیل شده، تحت فشار گذاشته است. باراک رابید، تحلیلگر سیاسی شبکه ۱۰ تلویزیون رژیم صهیونیستی طی مصاحبه‌ای به نقل از مسئولان اسرائیلی اظهار داشت: تل‌آویو این پیام روشن را به اردن داده که تا وقتی امان به دیپلمات‌های اسرائیلی اجازه بازگشت ندهد، هیچ‌گونه پیشرفتی در طرح احداث خط انتقال آب از دریای سرخ به بحرالمیت حاصل نخواهد شد.